

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/46/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6621200404
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Miriam Kamenská
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6621200404.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Miriam Kamenskej, členov senátu JUDr. Mariána Blahu a JUDr. Márie Kubincovej, PhD. v právnej veci žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., IČO: 35 724 803, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, zast. Remedium Legal, s.r.o., IČO: 53 255 739, so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava proti žalovanému V. N., nar. XX.XX.XXXX, X. XX, XXX XX J., trvale bytom N. XX, XXX XX N. o zaplatenie 219,40 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Lučenec č.k. 6Csp/14/2021-113 zo dňa 18. augusta 2021, takto

rozhodol:

Rozhodnutie Okresného súdu Lučenec č.k. 6Csp/14/2021-113 zo dňa 18. augusta 2021 **z r u š j e a v e c v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozhodnutím súd prvej inštancie vo výroku I. žalobu v celom rozsahu zamietol a vo výroku II. rozhodol, že žalovaný nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobou doručenou dňa 02.02.2021 sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia istiny 219,40 Eur spolu s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty. Žalobu odôvodnil tým, že na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27.03.2019 uzatvorenej s postupcom DIGI SLOVAKIA, s. r. o. žalobca nadobudol pohľadávku voči žalovanému. Právny predchodca žalobcu uzavrel so žalovaným dňa 03.02.2016 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30808653, predmetom ktorej bol záväzok zriadiť a poskytovať službu satelitnej televízie a žalovaný sa zaviazal riadne a včas platiť cenu za zariadenie a poskytovanie služieb podľa zvoleného programu. Postupca poskytol žalovanému aj služby spočívajúce v nájme koncového zariadenia, vypožičanie diaľkového ovládača, zdrojového kábla a scart kábla, ktoré žalovaný prebral pri podpise zmluvy ako aj inštalácii. V rámci faktúry č. 1801136336 si postupca uplatnil o. i. aj pokutu za nevrátenie zariadení a porušenie zmluvnej povinnosti. Vzhľadom na to, že žalovaný faktúry za poskytnuté služby postupcovi neuhradil riadne a včas, postupca odstúpil od Zmluvy v súlade s § 44 ods. 11 písm. b) zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách, ako aj v súlade s ustanoveniami všeobecných podmienok pre poskytovanie verejných služieb. Pohľadávka žalobcu ku dňu postúpenia predstavovala sumu 310,20 EUR, ktorá pozostávala z istiny. Žalobca si žalobou uplatňuje len časť pohľadávky vo výške 219,40 EUR. Žalovaný do dňa podania žaloby nevykonal žiadne úhrady.

3. Na základe výzvy súdu prvej inštancie žalobca podaním zo dňa 09.03.2021 uviedol, že nedisponuje odstúpením od zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Uviedol však, že právny predchodca odstúpil od zmluvy z dôvodu neuhradených faktúr za poskytnuté služby a žalobca považuje za nesporné, že faktúry boli nezaplatené dlhšie ako 60 dní po splatnosti, preto postupca odstúpil od zmluvy v súlade s § 44 ods. 11 písm. b) Zákona o elektronických komunikáciách. Tiež zdôraznil, že ukončenie alebo neukončenie zmluvného vzťahu nemá na uplatnený nárok žiadny vplyv, nakoľko tento žalobca odvodzuje od faktúry vystavenej na základe zmluvy.

4. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

5. Súd prvej inštancie napadnuté rozhodnutie odôvodnil tým, že vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 297 veta druhá zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“.). Podľa súdu prvej inštancie medzi stranami nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným došlo dňa 03.02.2016 k uzavretiu Zmluvy o poskytovaní verejných služieb, na základe ktorej žalobca sprístupnil žalovanému základný balík Satelit štandard, za ktorý sa zaviazal zaplatiť mesačný poplatok vo výške 9,60 Eur a extra balík HU, za ktorý sa zaviazal zaplatiť mesačný poplatok vo výške 1,30 Eur. Sporným zostalo, či žalobcovi vznikol nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení, ktoré mal žalovaný v nájme ako aj za porušenie záväzku viazanosti.

6. Súd prvej inštancie konštatoval, že zmluvná pokuta v zmysle zmluvy o poskytovaní verejných služieb bola dohodnutá pre prípad straty, nevrátenia alebo poškodenia jednotlivých zariadení a žalobca si zmluvnú pokutu uplatnil faktúrou č. 1801136336 splatnou dňa 10.02.2018. Žalobca počas konania nepreukázal, že by došlo k strate, nevráteniu, resp. poškodeniu jednotlivých zariadení a ani to, že by ich žalovaný odmietol právnemu predchodcovi žalobcu vydať. Žalobca síce tvrdil, ale nepreukázal, že došlo k ukončeniu zmluvy o poskytovaní verejných služieb. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú a túto bolo možné ukončiť spôsobmi podľa čl. 6 ods. 2 Všeobecných podmienok, pričom žalobca nepreukázal súdu prvej inštancie, že došlo k zániku zmluvy akýmkoľvek spôsobom a teda k vzniku povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadenia. Žalobca v konaní taktiež netvrdil, že došlo k strate alebo poškodeniu jednotlivých zariadení, preto zaplatenie pokuty pre uvedené dôvody neprichádzalo do úvahy. Pokiaľ žalobca poukazoval na čl. 6 ods. 9 písm. b) Všeobecných podmienok, aj v tomto prípade bolo potrebné preukázať doručenie odstúpenia od zmluvy, keďže samotné nezaplatenie ceny za poskytnuté služby nespôsobuje odstúpenie od zmluvy a tohto účinku sa musí poskytovateľ služby dovolať, a to uskutočnením právneho úkonu voči žalovanému.

7. Súd prvej inštancie poukázal na to, že žalobcovi ako vlastníkovi veci poskytuje ochranu ustanovenie § 126 ods. 1 a § 682 Občianskeho zákonníka a rovnako sa vlastník môže domáhať ochrany prostredníctvom trestnoprávných predpisov a žalobca nepreukázal, že by využil niektorú z týchto foriem ochrany, keďže zo žalobného návrhu ani z predložených listín nevyplýva, že by si takéto právo uplatnil. Na ochranu svojho vlastníckeho práva si zvolil dojednanie o zmluvnej pokute postihujúcej zákazníka, čo môže navodzovať dojem, že jeho skutočným záujmom nebolo opätovne ako vlastník aj vec držať a nakladať s ňou, ale že tu bola zvolená možnosť získania náhrady za takúto vec prostredníctvom inštitútu zmluvnej pokuty. Zároveň je podľa súdu prvej inštancie potrebné uviesť, že ide o zmluvnú pokutu účtovanú v rozpore s dobrými mravmi, pretože na spotrebiteľa sa prenáša úhrada celej ceny zariadenia, ktorá nie je riadnym spôsobom verifikovaná a bez toho, aby sa situácia riešila najprv požiadavkou na vrátenie týchto zariadení. Napokon, žalovaný sa nestal vlastníkom uvedených zariadení a teda žalobca má právo kedykoľvek žiadať o vrátenie týchto zariadení a aj z tohto dôvodu mal súd prvej inštancie za to, že by zaplatenie zmluvných pokút za nevrátenie jednotlivých zariadení a súčasne ponechanie možnosti žalobcu kedykoľvek žiadať o ich vrátenie, bolo neprimerané a nespravodlivé. Takéto dojednanie zmluvných pokút podľa súdu prvej inštancie spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, ako to predpokladá § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň sa prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka.

8. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalovaný má právo na náhradu trov konania v rozsahu 100%, avšak preukázateľne žalovanému žiadne trovy nevznikli, preto žalovanému náhradu trov konania ani nepriznal.

9. V zákonom stanovenej lehote podal žalobca proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie odvolanie z dôvodu, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu a prizná žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp.

rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší a vec súdu prvej inštancie vráti na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Žalobca v odvolaní s poukazom na § 297 CSP zdôraznil, že ak skutkové tvrdenia sú sporné, resp. súd nemá určité skutočnosti za preukázané, nie sú splnené podmienky na rozhodnutie bez nariadenia pojednávania. Súd nie je povinný žalobcu vyzývať na doplnenie dokazovania, avšak zároveň treba rešpektovať zákonné ustanovenia a nie je možné vo veci rozhodnúť a žalobu zamietnuť ani len z časti bez toho, aby súd nenariadil vo veci pojednávanie, na ktorom je možné doplniť dokazovanie oboch strán sporu, resp. vyjadriť sa k sporným skutočnostiam, ak ich súd za sporné pokladá. Pred samotným rozhodnutím vo veci samej súd prvej inštancie zaslal žalobcovi výzvu zo dňa 25.02.2021, ku ktorej sa žalobca následne písomne vyjadril, pričom mal za to, že adekvátne a pre súd dostačujúco, a preto očakával, že súd prvej inštancie podanej žalobe vyhovie, čo sa však nestalo, a preto je napadnuté rozhodnutie pre žalobcu prekvapivé a zároveň neočakávané. Súd prvej inštancie nevyslovil svoje predbežné právne posúdenie veci, neprezentoval pred stranami žiadnu skutočnosť ako spornú a nakoľko zároveň ani nenariadil pojednávanie vo veci, tým de facto nevytvoril ani zákonný priestor na doplnenie dôkazov alebo možnosť aktívnej obrany žalobcu v konaní. Žalobca sa až z napadnutého rozhodnutia dozvedel, že súd prvej inštancie vníma viaceré skutočnosti ako sporné, resp. nepreukázané napriek ich nespornosti medzi stranami, preto žalobca nemal žiadny dôvod na ďalšiu procesnú aktivitu či doplnenie dokazovania. Takýto postup súdu prvej inštancie považuje žalobca za porušenie princípu právnej istoty, kedy mal žalobca legitímne očakávanie, že súd nemôže zamietnuť uplatnený nárok z dôvodov, ktoré neboli medzi stranami sporné. Súd prvej inštancie tak nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom, pričom uvedené právne závery potvrdzuje aj aktuálna rozhodovacia prax krajských súd Slovenskej republiky.

11. S poukazom na čl. 6 ods. 1, § 187 ods. 1 a § 191 ods. 1 CSP žalobca zdôraznil, že splnil nielen svoju povinnosť tvrdenia, ale označil a súdu tiež predložil všetky relevantné dôkazy objasňujúce a preukazujúce žalovaný nárok, pričom mal za to, že v konaní uniesol aj dôkazné bremeno, a teda svoje tvrdenia uvedené v žalobe dostatočne preukázal. Ak dospel súd prvej inštancie k opačnému záveru, podľa žalobcu je potom zrejmé, že sa nedostatočne oboznámil s obsahom spisu a najmä dôkazmi predloženými žalobcom v ich vzájomnej a logickej súvislosti a zároveň neprihliadol ani na počas celého konania na nesporné skutkové tvrdenia medzi stranami. Nárok žalobcu počas celého konania žalovaný nijakým spôsobom nerozporoval, avšak i napriek tomu rozporoval uplatnený nárok samotný súd prvej inštancie, pričom na tento účel poskytol žalovanému priam procesnú obranu.

12. S poukazom na § 150 ods. 1 a § 151 ods. 1 CSP bol žalobca názoru, že žalovaný žiadnym spôsobom nenamietal existenciu, resp. nepoprel existenciu zmluvného vzťahu a využívanie daných služieb, ako ani samotný zánik zmluvného vzťahu, a preto žalobca považuje preukázanie zániku zmluvného vzťahu za nesporné skutkové tvrdenie, ktoré nie je v konaní potrebné ďalej preukazovať. Keďže skutkové tvrdenia žalobcu neboli protistranou v celom konaní popreté a ani spochybnené, podľa žalobcu bolo potrebné ich považovať za tzv. nesporné skutkové tvrdenia. Žalobca zdôraznil, že žalovaný bol v konaní ako strana sporu pasívny, konanie sa riadi zásadou kontradiktórnosti a pokiaľ by žalovaný nesúhlasil s podanou žalobou alebo inými tvrdeniami žalobcu, mohol v konaní svoje tvrdenia predniesť a preukázať. Žalobca tak zastáva názor, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým.

13. S poukazom na čl. 1 a čl. 2 ods. 2 CSP žalobca zastáva názor, že súd prvej inštancie v priebehu konania vlastnou činnosťou rozporoval skutkové tvrdenia žalobcu, čím prelomil nesporné skutkové tvrdenia samotných strán sporu, ktoré bolo potrebné podľa § 151 ods. 1 CSP považovať za nesporné. Súd prvej inštancie de facto nielen vyhľadával v mene slabšej strany sporu dôkazy pre zamietnutie nároku žalobcu, ale aj sám popieral skutkové tvrdenia strán sporu, čo považuje žalobca za neprípustný zásah do práva na nezávislý a nestranný súd. Súd prvej inštancie tak vystupoval v pomyslenej roli advokáta spotrebiteľa, ktorý namiesto žalovaného rozporoval skutkové tvrdenia žalobcu. Je nemysliteľné, aby súd sám svojou činnosťou v civilnom spore, v rozpore s princípom formálnej pravdy suploval úlohu právneho zástupcu slabšej strany. Žalobca preto opakovane uviedol, že je nesporným skutkovým tvrdením v konaní i preukázaným listinnými dôkazmi pripojenými k žalobe, že žalovaný uzavrel Zmluvu o poskytovaní verejných služieb č. 30809653 zo dňa 03.02.2016, na základe ktorej mu boli poskytované služby satelitnej televízie a zároveň mu boli odovzdané technické zariadenia k jej

riadnemu využívaníu, pričom z dôvodu neplnenia si finančných záväzkov žalovaného v zmysle Zmluvy riadne a včas, ako aj neodovzdaním mu zapožičaných technických zariadení, vznikol žalovanému nárok v takej výške, ako si ho uplatnil v žalobe. Zároveň aj bez ohľadu na skutočnosť, že uvedená otázka je záležitosťou právneho posúdenia súdu, žalobca uviedol, že svoju povinnosť tvrdenia ohľadom uplatňovaného nároku spolu s odkazom na predložené dôkazy si splnil a považuje za neúčelné, aby bol povinný v konaní tvrdiť aj to, čo jednoznačne z dôkazov vyplýva. Žalobca ohľadom postupu vo veci konajúceho súdu poukázal aj na závery uvedené v rozhodnutiach krajských súdov, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožňuje.

14. Žalobca v odvolaní namietal aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia a bol názoru, že súd prvej inštancie konal v rozpore s § 220 ods. 2 CSP, nakoľko v prípade správneho posúdenia veci a aplikácii zákonných ustanovení v ich vzájomnej a logickej súvislosti by nemohol dospieť k právnomu záveru, ktorý vyjadril vo svojich výrokoch. Žalobca mal za to, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia sa nezakladá na správne zistenom skutkovom stave, čím súd prvej inštancie zároveň vytvoril priestor pre nesprávne právne posúdenie danej veci, pričom žalobcovi z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmy žiadny prijateľný dôvod, pre ktorý žalobu zamietol ako celok. K uvedenému názoru dospel žalobca i z dôvodu, že súd prvej inštancie žalobcovi nepriznal uplatňovaný nárok ani čiastočne, t.j. okrem nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty za nevrátenie predmetných technických zariadení mu taktiež nepriznal ani nárok na zaplatenie „aktivačného poplatku za STB“ či nárok za „základnú inštaláciu technikom“, pričom sa jednalo o poskytnuté služby v rámci zľavy pri uzatvorení Zmluvy. Svoju vôľu súdu vo vzťahu k nepriznanému nároku je preto v absolútnom nesúlade a rozpore s právnou istotou, ako aj dôverou žalobcu v súdom vydanom rozhodnutí. Ak žalobca nevie voči rozhodnutiu náležite argumentovať za účelom využitia opravného prostriedku, keďže z odôvodnenia rozhodnutia nie je možné zistiť, akými právnymi a logickými úvahami sa súd prvej inštancie pri svojom rozhodovaní riadil, rozhodnutie je možné považovať za zmätočné a nepreskúmateľné. Žalobca tak má za to, že súd prvej inštancie odňal žalobcovi možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na súdnu a inú ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR v spojení s porušením práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Žalobca v tejto súvislosti poukázal aj na uznesenia Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 1ObdoV/10/2012 zo dňa 30.05.2013 a sp. zn. 4Cdo/90/2013 zo dňa 22.08.2013.

15. Dňa 08.10.2021 súd prvej inštancie doručoval žalovanému odvolanie žalobcu a vyzval ho, aby sa k nemu v lehote 10 dní od prevzatia vyjadril. Písomnosti boli žalovanému doručované prostredníctvom modulu elektronického doručovania a keďže poštovou zásielku s listinným rovnopisom elektronického úradného dokumentu žalovanému ako adresátovi nebolo možné dodať, keďže si zásielku neprevzal v odbernej lehote, podľa § 111 ods. 3 CSP v spojení s § 31a ods. 10 zákona č. 305/2013 Z. z. o elektronickej podobe výkonu pôsobnosti orgánov verejnej moci (zákon o e-Governmente) písomnosti sa považovali za doručené dňom 04.11.2021, teda dňom vrátenia nedoručenej zásielky súdu prvej inštancie, za ktorý sa považuje deň doručenia informácie o výsledku doručovania súdu prvej inštancie. Žalovaný sa k odvolaniu nevyjadril.

16. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací vec prejednal podľa § 379, § 380 ods. 1 a § 385 ods. 1 CSP bez nariadenia pojednávania, pričom dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

17. Súd prvej inštancie ako zistený skutkový stav konštatoval, že dňa 03.02.2016 spoločnosť DIGI Slovakia, s.r.o. uzavrela so žalovaným Zmluvu o poskytnutí verejných služieb, na základe ktorej bola žalovanému zriadená služba satelitnej televízie základný balík: SATELIT Štandard za cenu 9,60 Eur za mesiac a extra balík programov HU za cenu 1,30 Eur/mesiac, bol dohodnutý poplatok za prenájom HD STB za zariadenie po 1,50 Eur na mesiac a žalovaný sa zaviazal platiť riadne a včas cenu za služby poskytované na základe zmluvy a prenájom.

18. Podľa článku 2 časti Záverečné ustanovenia Zmluvy, pokuty v zmysle platného cenníka:

- za stratu, nevrátenie alebo poškodenie každého STB zariadenia v prenájme zo strany účastníka 50,- Eur,
- za stratu, nevrátenie alebo poškodenie každého CA modulu zo strany účastníka 25,- Eur,
- za stratu, nevrátenie alebo poškodenie každej Smart karty zo strany účastníka 19,90 Eur,
- za stratu, nevrátenie alebo poškodenie zdrojového kábla, resp. adaptéra 10,- Eur,
- za stratu, nevrátenie alebo poškodenie diaľkového ovládača zo strany účastníka 9,90 Eur,

f. pokuta za nedodržanie doby splatnosti uvedenej na faktúre 3,- Eur.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 (prvá a druhá veta) Všeobecných podmienok, ak doba trvania zmluvy alebo doba, počas ktorej sa má poskytnúť služba nie je v zmluve určená inak, platí, že bola dojednaná doba neurčitá. Zmluvné strany sa môžu dohodnúť, že aj keď bola zmluva uzavretá na dobu neurčitú, jednotlivé služby budú poskytované počas doby určitej, prípadne že niektorú službu sa účastník zaviazá využívať aspoň počas určitého minimálneho obdobia (tzv. záväzok viazanosti).

20. Podľa čl. 6 ods. 2 Všeobecných podmienok, zmluva zaniká:

- a. uplynutím doby, na ktorú bola uzavretá,
- b. dohodou zmluvných strán,
- c. výpoveďou,
- d. odstúpením,
- e. dňom doručenia oznámenia podniku účastníkovi o technickej neuskutočiteľnosti zariadenia alebo poskytovania služby,
- f. ak tak ustanovuje osobitný predpis,
- g. iným spôsobom alebo z iného dôvodu, ak to vyplýva zo zmluvy alebo niektorej jej súčasti.

21. Podľa čl. 6 ods. 9 Všeobecných podmienok, podnik právo odstúpiť od Zmluvy, okrem iných prípadov dojednaných v Zmluve alebo niektorej súčasti Zmluvy, ak:

- a) Účastník opakovane neoprávnene zasiahne do zariadenia verejnej siete alebo takýto zásah umožní tretej osobe, hoci aj z nebanlivosti,
- b) Účastník nezaplatil cenu za poskytnuté Služby ani do 60 dní po dni splatnosti,
- c) Účastník pripojí na verejnú sieť zariadenie, ktoré nespĺňa požiadavky podľa osobitných právnych predpisov alebo používa také zariadenie v rozpore so schválenými podmienkami a ani na výzvu Podniku ho neodpojí,
- d) Účastník opakovane používa Službu spôsobom, ktorý znemožňuje Podniku kontrolu jej používania,
- e) Účastník opakovane porušuje podmienky Zmluvy,
- f) Účastník zneužíva Službu alebo jej časť,
- g) údaje poskytnuté Účastníkom Podniku sa dodatočne preukážu ako nepravdivé, čo by mohlo mať za následok vznik ujmy Podniku,
- h) v majetkových pomeroch Účastníka nastali také podstatné zmeny, ktoré môžu mať za následok, že Účastník nebude schopný dodržiavať Zmluvu, najmä záväzok riadne a včas uhrádzať cenu za Služby, a to najmä, ak na majetok Účastníka bol podaný návrh na vyhlásenie konkurzu alebo na povolenie reštrukturalizácie, ak bola na Účastníka uvalená nútená správa podľa osobitných predpisov, ak Účastník vstúpil do likvidácie, ak bola voči Účastníkovi nariadená daňová alebo iná exekúcia, alebo ak je Účastník v režime vyrovnania alebo núteného vyrovnania, a to s prihliadnutím na podmienky stanovené príslušnými právnymi predpismi.

22. Podľa ods. IV čl. 5 bodu 1 Osobitných podmienok, ak sa účastník zaviazal využívať službu káblovej televízie po určitý čas (doba viazanosti) a počas tejto doby viazanosti vypovie zmluvu alebo iným spôsobom dôjde k jej zániku z dôvodov na strane účastníka, je účastník povinný zaplatiť podniku zmluvnú pokutu za nedodržanie doby viazanosti podľa zmluvy a vrátiť zariadenie, ktoré je vo vlastníctve podniku.

23. Dňa 27.03.2019 spoločnosť DIGI Slovakia, s.r.o. uzavrela so žalobcom Zmluvu o postúpení pohľadávok, na základe ktorej došlo k postúpeniu pohľadávky, ktorá je predmetom daného konania.

24. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

25. Podľa § 150 ods. 1 CSP skutkové tvrdenia strany, ktoré protistrana výslovne nepoprela, sa považujú za nesporné.

26. Podľa § 150 ods. 2 CSP, ak strana poprie skutkové tvrdenia, ktoré sa týkajú jej konania alebo vnímania, uvedie vlastné tvrdenia o predmetných skutkových okolnostiach, inak je popretie neúčinné.

27. Podľa § 186 ods. 2 CSP súd vychádza zo zhodných tvrdení strán, ak neexistuje dôvodná pochybnosť o ich pravdivosti. Na zmeny v tvrdeniach o skutočnostiach, na ktorých sa strany dohodli, súd neprihliada.

28. Podľa § 295 CSP súd môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Súd aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz.

29. Podľa § 297 CSP súd na prejednanie sporu nariadi pojednávanie. Pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak

a) sa vo veci rozhoduje rozsudkom pre zmeškanie v prospech spotrebiteľa,

b) ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1 000 eur.

30. Odvolací súd preskúmal rozhodnutie súdu prvej inštancie v rozsahu a z dôvodov uvedených žalobcom v odvolaní a dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, v dôsledku čoho vyvodil súd prvej inštancie predčasný záver o nedôvodnosti žaloby.

31. Žalobca v odvolaní namietal, že súd prvej inštancie rozhodol bez nariadenia pojednávania, pričom vlastnou činnosťou rozporoval žalovaným nepopreté skutkové tvrdenia žalobcu a dospel tak na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, že žalobca nepreukázal zánik záväzkového vzťahu a v tomto postupe súdu prvej inštancie žalobca vidí porušenie jeho práva na spravodlivý proces.

32. Jedným zo základných princípov civilného sporového konania je povinnosť strán sporu o značiť skutkové tvrdenia dôležité pre rozhodnutie vo veci a podprieť svoje tvrdenia dôkazmi tak, ako to upravuje článok 8 CSP. Povinnosť strán pravdivo a úplne uvádzať podstatné a rozhodujúce skutkové tvrdenia týkajúce sa sporu je osobitne upravená aj v ustanovení § 150 ods. 1 CSP. Každý má teda v konaní tvrdiť tie skutočnosti, ktoré spôsobujú vznik jeho nároku alebo zánik jeho povinnosti. Civilné sporové konanie sa totiž dôsledne riadi zásadou formálnej pravdy, a preto súd je v konaní limitovaný skutkovými tvrdeniami strán sporu. Stranu sporu zaťažuje aj procesné bremeno popretia skutkových tvrdení protistrany, keďže ak strana skutkové tvrdenia protistrany výslovne a účinne nepoprie, skutkové tvrdenia sa podľa § 151 ods. 1, 2 CSP považujú za nesporné. Nespornosť skutkového tvrdenia znamená, že súd si ho osvojí ako zistený skutkový stav, resp. ako zhodné tvrdenie strán, z ktorého pri meritórnom rozhodovaní vychádza, a to bez potreby vykonať dokazovanie na jeho preukázanie tak, ako to vyplýva z ustanovenia § 186 ods. 2 CSP.

33. V posudzovanej veci sa žalobca domáhal zaplata pohľadávky, ktorá mu bola postúpená spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a ktorá pohľadávka vznikla zo Zmluvy o poskytovaní verejných služieb č. 30808653 uzavretej dňa 03.02.2016 medzi spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o. Bratislava ako podnikom a žalovaným ako účastníkom (ďalej aj len „Zmluva“). V konaní nebolo sporné, že pri uzatváraní a plnení Zmluvy spoločnosť DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava konala v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, t.j. spĺňala zákonnú definíciu dodávateľa podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a žalovaný nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti, t.j. spĺňal zákonnú definíciu spotrebiteľa podľa § 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka, a teda podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka Zmluva o poskytovaní verejných služieb č. 30808653 zo dňa 03.02.2016 bola zmluvou spotrebiteľskou. Postúpením pohľadávky spoločnosťou DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava na žalobcu došlo k tzv. singulárnej sukcesii čo znamená, že v rozsahu postúpeného práva sa žalobca stal právnym nástupcom spoločnosti DIGI SLOVAKIA, s.r.o., Bratislava a s postúpenou pohľadávkou prešli na žalobcu v zmysle § 524 ods. 2 Občianskeho zákonníka aj všetky práva s ňou spojené, vrátane práva domáhať sa svojho nároku v súdnom konaní, a teda spor medzi žalobcom a žalovaným bol sporom medzi singulárnym právnym nástupcom dodávateľa a spotrebiteľom vyplývajúci zo spotrebiteľskej zmluvy.

34. Súd prvej inštancie v spore rozhodol bez nariadenia pojednávania a žalobu zamietol s odôvodnením, že žalobca nepreukázal, že došlo k zániku Zmluvy o poskytovaní verejných služieb akýmkoľvek spôsobom, a teda k vzniku povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadenia a žalobca ani netvrdil, že došlo k strate alebo poškodeniu zariadenia. Súd prvej inštancie teda k záveru o nedôvodnosti nároku žalobcu dospel v dôsledku toho, že tvrdenie žalobcu o zániku zmluvného vzťahu

považoval za nepreukázané, t.j. za sporné. Žalovaný však bol v konaní pasívny, na svoju obranu žiadne tvrdenia neuviedol a žiadne dôkazy neoznačil, ani nepredložil. Žalovaný teda skutkové tvrdenie žalobcu o zániku zmluvného vzťahu v konaní výslovne, ani účinne nepoprel. Odvolací súd preto súhlasí s tvrdením žalobcu v odvolaní, že skutkové tvrdenia žalobcu rozporoval vlastnou činnosťou súd prvej inštancie.

35. Civilný sporový poriadok v ustanovení § 290 a nasl. obsahuje právnu úpravu sporov s ochranou slabšej strany, ku ktorým patria aj spotrebiteľské spory, t.j. spory medzi dodávateľom a spotrebiteľom vyplývajúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou a v ustanovení § 295 síce umožňuje súdu vykonať aj tie dôkazy, ktoré spotrebiteľ nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci, avšak v žiadnom ustanovení neupravuje možnosť súdu vyhľadať si podstatné a rozhodujúce tvrdenia týkajúce sa sporu, resp. poprieť skutkové tvrdenia strany v postavení dodávateľa. Rovnako zo žiadneho ustanovenia Civilného sporového poriadku nevyplýva, že v spotrebiteľskom spore sa ustanovenia § 151 a § 186 ods. 2 CSP neaplikujú, a teda že súd nemá vychádzať zo zhodných, t.j. stranou v postavení spotrebiteľa nepopretých tvrdení strany v postavení dodávateľa. Súd tak v spotrebiteľských sporoch môže vykonať dôkazy, ktoré nenavrhol strana v postavení spotrebiteľa, avšak vykonanie dôkazu nad procesmi návrh spotrebiteľa nezahŕňa v sebe aj popieranie skutkových tvrdení zo strany súdu, ktoré neboli popreté samotnou stranou v postavení spotrebiteľa. Je totiž potrebné dôsledne rozlišovať bremeno tvrdenia a dôkazné bremeno.

36. Ak žalovaný bol v konaní pasívny, t.j. k doručenej žalobe a jej prílohám sa žiadnym spôsobom nevyjadril a ani následne v konaní nevykonal žiadny procesný úkon, súd prvej inštancie nemal zákonný rámec procesnú aktivitu žalovaného nahrádzať, i keď má postavenie spotrebiteľa, ale vo vzťahu k tvrdeniu žalobcu o ukončení zmluvného vzťahu mal z tohto nepopretého tvrdenia vychádzať. Odvolací súd preto dospel k záveru, že procesný postup súdu prvej inštancie, ktorý nahradil procesnú aktivitu žalovaného pri popieraní skutkových tvrdení žalobcu, nie je v súlade so zásadou rovnosti strán sporu, so zásadou kontradiktórnosti civilného sporového konania a postavenia súdu ako nestranného arbitra sporu a takýmto procesným postupom súd prvej inštancie znemožnil žalobcovi uskutočňovať jemu patriace procesné právo v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

37. Navyše, hoci súd prvej inštancie považoval tvrdenie žalobcu o zániku záväzkového vzťahu za nepreukázané, t.j. za sporné, rozhodol bez nariadenia pojednávania, čím taktiež porušil právo žalobcu na spravodlivý proces, keďže podľa § 297 písm. b) CSP pojednávanie nie je potrebné nariadiť, ak ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- Eur, čo znamená, že cieľom takejto zákonnej úpravy je, aby sa pojednávanie nenariaďovalo v zásade v takých sporoch, kde nie je potrebné dokazovanie, t.j. vyžaduje sa nespornosť skutkových tvrdení strán.

38. Žalobca v odvolaní súdu prvej inštancie vytýkal aj nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia, keď najmä nebol zrejmy žiadny prijateľný dôvod, pre ktorý súd prvej inštancie zamietol žalobu ako celok, t.j. okrem nároku na zaplatenie zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení, taktiež v nároku na základe „aktivačného poplatku za STB“, či nároku na „základnú inštaláciu technikom“.

39. Jedným z práv tvoriacich právo na spravodlivý proces je aj právo na riadne zdôvodnenie súdneho rozhodnutia. Obsahom tohto práva je právo strany na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré preskúmateľným spôsobom, jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Odôvodnenie je tou časťou súdneho rozhodnutia, v ktorej súd vysvetľuje, akým spôsobom a z akých dôvodov dospel ku konkrétnemu rozhodnutiu. Zákonodarca preto v ustanovení § 220 ods. 2 CSP stanovil konkrétne zákonné požiadavky na obsah odôvodnenia súdneho rozhodnutia tak, aby z neho bola zrejma jeho opodstatnenosť, zákonnosť a spravodlivosť. Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR pritom vyplýva, že odôvodnenie súdneho rozhodnutia nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ale iba na tie, ktoré majú význam pre rozhodnutie a zostali sporné (napr. Nález Ústavného súdu SR, sp. zn. II. ÚS 78/95 zo dňa 16.03.2005). Z ustálenej judikatúry Ústavného súdu SR tiež vyplýva, že nejde o porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces, ak súd nerozhodne podľa predstáv strany konania a jej žalobe nevyhoví, ak je takéto rozhodnutie súdu v súlade s objektívnym právom (napr. uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 19/2019-11 zo dňa 16.01.2019).

40. Vo výroku I. napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie vyslovil, že žalobu v celom rozsahu zamietal. V ods. 1 odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že žalobca sa domáhal od žalovaného zaplataenia istiny 219,40 Eur spolu s príslušenstvom titulom zmluvnej pokuty. V ods. 20. odôvodnenia súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami sporným zostalo, či žalobcovi vznikol nárok na zaplataenie zmluvnej pokuty za nevrátenie zariadení, ktoré mal žalovaný v nájme, ako aj za porušenie záväzku viazanosti. V odseku 21. odôvodnenia súd prvej inštancie uviedol, že zmluvná pokuta bola v zmysle zmluvy o poskytovaní verejných služieb dohodnutá pre prípad straty, nevrátenia alebo poškodenia jednotlivých zariadení a žalobca si zmluvnú pokutu uplatnil faktúrou č. 1801136336 splatnou dňa 10.02.2018 a ďalej v ods. 21. súd prvej inštancie odôvodnil záver, že žalobca nepreukázal súdu, že došlo k zániku zmluvy akýmkoľvek spôsobom, a teda k vzniku povinnosti žalovaného zaplatiť zmluvnú pokutu za nevrátenie zariadenia a v konaní žalobca taktiež netvrdil, že došlo k strate alebo poškodeniu jednotlivých zariadení, preto zaplataenie pokuty pre uvedené dôvody neprichádzalo do úvahy. V ods. 22. súd prvej inštancie odôvodnil záver, že dojednanie zmluvných pokút spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa, ako to predpokladá § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka a zároveň sa prieči dobrým mravom v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je teda zrejmé, že o nároku žalobcu súd prvej inštancie rozhodoval a tento vyhodnocoval ako nárok titulom zmluvnej pokuty.

41. Civilné sporové konanie vo veci samej sa začína výlučne na základe žaloby, ktorá podľa § 131 CSP je procesným úkonom, ktorý sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva. V žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie podľa § 132 ods. 1 CSP aj pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, keď práve pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností žalobcom v podanej žalobe predstavuje samotný základ žaloby. Tvrdenia, z ktorých má vyplynúť oprávnenosť uplatneného nároku pritom musia byť jednoznačné a konkrétne, aby nemohlo dôjsť k zámene s iným skutkom. Za rozhodujúce skutočnosti sa považujú údaje, ktoré sú nevyhnutné na to, aby bolo jasné, o čom a na akom podklade má súd rozhodnúť. Žalobca preto musí v žalobe uviesť také skutočnosti, ktorými opíše skutok (skutkový dej), na základe ktorého uplatňuje svoj nárok v takom rozsahu, ktorý umožňuje jeho jednoznačnú individualizáciu, teda vymedziť predmet konania po skutkovej stránke.

42. Žalobca v podanej žalobe uviedol, že: „Za poskytnuté služby vystavil postupca žalovanému nasledovné faktúry: Faktúra č. 1801136336 na sumu 219,40 Eur so splatnosťou 10.02.2018. V rámci faktúry č. 1801136336 si postupca uplatnil o. i. aj pokutu za nevrátenie zariadení špecifikovaných v Zmluve, ako aj v predmetnej faktúre z titulu porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného vrátiť po skončení Zmluvy predmetné technické zariadenia“. Následne sa žalobca vyjadril k inštitútu zmluvnej pokuty a dôvodom jej dojednania. O tom, že jeho nárokom má byť aj nárok na základe „aktivačného poplatku za STB“, či nárok za „základnú inštaláciu technikom“, žalobca v žalobe žiadne skutočnosti neuviedol a tieto prípadne neuviedol ani v podaní doručenom súdu prvej inštancie dňa 09.03.2021, ktorým reagoval na výzvu súdu prvej inštancie zo dňa 25.02.2021, aby preukázal, že došlo k zániku zmluvy.

43. V žalobe žalobca ako dôkaz označil aj „Faktúru“ a k žalobe pripojil Faktúru č. 1801136336 zo dňa 26.1.2018, čo konštatoval aj súd prvej inštancie v odseku 2 odôvodnenia. Ustanovenie § 132 ods. 2 CSP však výslovne upravuje, že opísanie rozhodujúcich skutočností v žalobe nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy, a teda súd nesmie vyšetrovať a pátrať po skutkových tvrdeniach a nahrádzať aktivitu a procesnú zodpovednosť strán. Dokazovanie v civilnom sporovom konaní totiž nemá slúžiť na to, aby si sám súd z dôkazov strany vyvodzoval a zisťoval rozhodujúce skutočnosti. Dokazovanie má preukázať to, čo strany tvrdili a nie zisťovať to, čo strany netvrdili. Aktivita súdu preto nie je prípustná nielen pri popieraní tvrdení protistrany, ale je neprípustná aj pri nahrádzaní tvrdenia strany. Súd prvej inštancie preto nemal povinnosť, dokonca ani právo z dôkazov žalobcu pripojených k žalobe zisťovať rozhodujúce skutočnosti, avšak podľa § 150 ods. 2 CSP mal možnosť a odvolací súd je toho názoru, že za danej situácie povinnosť vyzvať žalobcu na pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností tak, aby bolo jednoznačne a dostatočne zrejmé, aké nároky si v konaní uplatňuje. Ak totiž žalobca v žalobe neuviedol všetky potrebné tvrdenia významné podľa hmotného práva, nešlo o vadu žaloby, ktorá by bránila pokračovaniu v konaní (§ 129 ods. 3 CSP), keďže v žalobe žalobca opísal také rozhodujúce skutočnosti, ktorými bol vymedzený predmet konania po skutkovej stránke, no neopísal ich tak úplne, aby bolo zrejmé, aké nároky si v konaní uplatňuje.

44. Pokiaľ žalobca v odvolaní poukazoval na rozhodnutia iných odvolacích súdov, v ktorých bol prezentovaný o.i. aj názor, že neprípustnosť nahrádzania tvrdení odkazom na dôkazy zákon vzťahuje výlučne na opis skutkového deja vo význame osobitnej náležitosti žaloby, odvolací súd poukazuje na to, že nešlo o ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít, v súlade s ktorou by malo byť s poukazom na článok 2 ods. 2 CSP v tomto spore rozhodované (porovnaj: uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/6/2017 z 06.03.2017).

45. Vzhľadom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a tento nedostatok nemožno napraviť v konaní pred odvolacím súdom, a preto podľa § 389 ods. 1 písm. b) CSP rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

46. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní postupom podľa § 150 ods. 2 CSP požiada žalobcu o ďalšie skutkové tvrdenia tak, aby bolo zrejmé, akých nárokov sa žalobca v konaní domáha. Ak po doplnení tvrdení žalobcu bude mať súd prvej inštancie za to, že skutkové tvrdenia strán nie sú sporné, pojednávanie nariadiť nemusí, inak na prejednanie veci samej pojednávanie nariadi. Súd prvej inštancie vo veci rozhodne v rozsahu splnenia povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti tak žalobcu, ako aj žalovaného, a to vrátane rozsahu popretia skutkových tvrdení protistrany samotnými stranami sporu. Súd prvej inštancie nebude nahrádzať procesnú aktivitu strán, najmä nie aktivitu žalovaného, čo však nezabavuje súd prvej inštancie povinnosti za účelom vyrovnania postavenia spotrebiteľa ako slabšej strany posúdiť uplatnený nárok ex-offo aj z pohľadu ochrany spotrebiteľa pri poskytovaní ochrany jeho chránených záujmov v zmysle úpravy hmotného práva, a to v rozsahu ochrany pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, nekalými praktikami a závadnými výrobkami, avšak takéto posúdenie bude musieť vyplývať z individuálneho posúdenia konkrétnych skutkových okolností danej veci.

47. Podľa § 391 ods. 2 CSP súd prvej inštancie je pri novom rozhodovaní viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vysloveným v tomto rozhodnutí.

48. Podľa § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí súd prvej inštancie rozhodne aj o náhrade trov.

49. Rozhodnutie bolo senátom odvolacieho súdu prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).